

Jeg kom til at tænke på, at Bille August på et tidspunkt i 1980'erne lavede en film, der gjorde meget stærkt indtryk på mig. Den handlede om en ung hørehandicappet pige og hendes oplevelser, og man hørte hendes hverdag og hendes kontakt til andre mennesker gennem hendes høreapparat. Det var altså ikke specielt rart, men det gav et fantastisk stærkt indtryk af, hvad det vil sige at være hørehæmmet. Men hvornår har man ellers set en film handle om handicappede menneskers hverdag, deres kærlighedsforhold osv.?

Vi kunne måske virkelig give en ny saltvandsindsprøjtning til den handicappolitiske debat med spørgsmålet om, hvordan vi tackler de holdningsprægede spørgsmål, ved siden af at de mere håndgribelige forbedringer af de handicappedes hverdag selvfølgelig fortsat skal stå på vores dagsorden.

Hermed sluttede forhandlingen.

Den sidste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af lovforslag nr. L 27: Forslag til lov om ændring af lov om social pension og lov om erstatning til besættelsestidens ofre. (Ændringer i opgørelsen af indtægtsgrundlag).

Af socialministeren (Karen Jespersen).
(Fremsat 8/10 98).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Grete Schødt (S):

Lovforslaget indeholder en ændring af opgørelsesmåden for indtægtsgrundlag, når det gælder aktieindkomst, hvor udbytteindkomsten er over 5.000 kr.

Det er selvfølgelig skattepolitik, men det er nødvendigvis også sådan, at det er nødt til at indgå i vores sociallovgivning, og derfor kan jeg på Socialdemokratiets vegne sige, at vi tilslutter os denne ændring, der omfatter lov om social pension og lov om erstatning til besættelsestidens ofre, hvor opgørelsen og ydelsen set sammen med beskatningen af aktieindkomst indgår.

Erik Larsen (V):

Jeg må tilstå, at jeg på det nærmeste fik et chok, da jeg læste lovforslaget, som her er til behandling. Jeg synes, det er helt utroligt, at Socialdemokratiet kan lægge stemmer til et sådant lovforslag, som i korte træk går ud på en klapjagt på en lille gruppe af folkepensionister, førtidspensionister og ikke mindst besættelsestidens ofre.

Man går her ind for at finde 16,6 mio. kr. ved at ramme en meget lille og måske i nogle øjne en meget stor gruppe på omkring 30.000 folke- og førtidspensionister. Det er simpelt hen uforståeligt og endnu et udtryk for, at man i bestræbelserne på at lave større lighed rammer mennesker, som i forvejen har det hårdt.

Så vil jeg godt sådan med lidt fynsk besindighed sige, at jeg undrer mig utrolig meget efter at have oplevet specielt Enhedslistens angreb på en lang række andre partier, da man fra partiets side stillede forslag om, at besættelsestidens ofres årlige ydelse skulle fordobles. Her var man fuld af forargelse over, at ikke alle partier kunne tilslutte sig forslaget, og man talte om, at det handlede om, at man ville påskønne og ære nogle menneskers indsats. Så kan man med dette forslag konstatere, at det, man ønsker at påskønne, hænger nøje sammen med, om folk har en lille indtægt på aktieindtægter.

Det hænger overhovedet ikke sammen i hvert fald i min verden. Hvis man ønsker at påskønne og ære, kan det ikke hænge sammen med, om man har en mindre aktieindtægt.

Jeg bør sige, at Venstre selvfølgelig med de her bemærkninger afviser forslaget.

(Kort bemærkning).

Jette Gottlieb (EL):

Nu skal Venstres ordfører ikke være i tvivl om, at vi selvfølgelig genfremsætter forslaget om at fordoble den årlige ydelse til besættelsestidens ofre. Det er klart, og vi håber da også, at der stadig vil være en stor opbakning bag det forslag, selv om vi godt ved, at mange partier alligevel stemmer imod, skønt de støtter forslaget.

Men det har jo ikke noget med dette forslag at gøre, for vi taler om alle besættelsestidens ofre og ikke kun den formodentlig meget, meget lille gruppe, som ved siden af den pension, de får, har en lille aktieindtægt.

(Kort bemærkning).

Grete Schødt (S):

Det gik lige nøjagtig, som jeg havde forudset. Det her er egentlig en ændring af en sociallov, som har nogle affødte virkninger i forhold til vores skattelovgivning, og uanset om det er aktier i forbindelse med en pension, eller det er aktier i forbindelse med lov om erstatning til besættelsestidens ofre, vil jeg sige på godt fynsk: Det her har intet med hædersgaver at gøre. Intet. Det har noget med aktier og noget med skat at gøre og intet andet.

(Kort bemærkning).

Erik Larsen (V):

Jeg erkender, at fru Grete Schødt sikkert har det svært med det her forslag, men jeg vil gerne stille hende et spørgsmål: Er det sådan, at der ikke er nogen af dem, der i dag modtager hædersgaver, som med dette forslag vil få en reduktion i deres hædersgavemodtagelse, altså i det beløb, de modtager? Hvis fru Grete Schødt kan bekræfte, at det er der ikke nogen der får, beklager jeg den udtalelse, jeg kom med for lidt siden.

Den fg. formand (Bendt Bendtsen):

Hr. Jens Heimburger som ordfører.

Jens Heimburger (KF):

Jeg kan glæde de fynske ordførere med, at min mor er fra Odense. Jeg ved ikke, om det tæller, men jeg vil alligevel kaste mig ud i denne vigtige debat.

Jeg ville også være ked af at være socialminister og så skulle hive denne del af pinsepakken gennem Folketinget, for som socialminister har man forhåbentlig et stort hjerte, og man synes ikke, at der i virkeligheden er nogen grund til at lave en klapjagt på småsparerne i dette land.

Det er en signalforvirring uden lige, for vi vil jo gerne have, at der bliver sparet op, og det er virkeligheden det, det går ud på, når man vil nedsætte grænsen for, hvornår en aktieindkomst skal medregnes. I dag er grænsen 35.000 kr., og den vil efter dette forslag blive nedsat til 5.000 kr. Der er altså næsten ingen nedre grænse for, hvor meget vi skal jage småsparerne i dette samfund.

Nu kan vi sige, at grænsen er 5.000 kr., og jeg ved ikke, om vi skal glæde os over, at der måske ikke er særlig mange af besættelsestidens ofre, der bliver ramt; det havde selvfølgelig

glædet landet, hvis der havde været mange flere ofre fra besættelsestiden. Men man kan sige, at hvis det ikke er særlig mange, hvorfor så overhovedet have dem med i det her forslag? Jeg vil ikke sige, at det er flovt eller pinligt, men jeg kommer til at tænke på en fynsk by, og jeg vil sige, at det er for ringe.

Birthe Skaarup (DF):

Da vores ordfører desværre ikke kan være til stede her i dag, vil jeg komme med de bemærkninger, vi har her under forslaget første behandling.

For mig at se er det lidt en misundelse over for en lille gruppe mennesker i dette samfund, og det kan vi ikke støtte. Vi vil ikke være med til at forringe disse pensionisters indtægt og heller ikke, hvad angår de pensionister, der har sparet op eller købt aktier. Det er en opsparing, som nogle mennesker har foretaget for at sikre sig i en pensionisttilværelse, og den vil vi ikke være med til at fratage dem.

Der lægges i lovforslaget op til, at der er omkring 27.000 pensionister og omkring 3.000 førtidspensionister, der skal have reduceret deres pensionstillæg, og det skulle give en besparelse på 12 mio. kr. Derudover vil indkomstaftappingen af grundbeløb til førtidspensionister reducere udgiften til førtidspension med ca. 4,6 mio. kr. Altså regner staten med, at man kan spare 14,1 mio. kr. og kommunerne omkring 2,5 mio. kr. ved at forringe pensionisternes indtægt. Det er som sagt noget, som vi i Dansk Folkeparti mener er en rigtig dårlig idé.

Vi mener, at man her forsøger at ramme en gruppe økonomisk, en gruppe, der burde have flere penge, end dette forslag viser, og det kan som sagt ikke få vores støtte.

En anden ting i forslaget er naturligvis også, at det handler om besættelsestidens ofre, og de skal bestemt heller ikke straffes økonomisk. Vi kan ikke være det bekendt.

Nu ved jeg godt, at der er visse partier, der mener, at mennesker som f.eks. folkepensionister, der har sparet op til deres alderdom, skal straffes ved, at man tager noget så elementært som et pensionstillæg fra dem, og igen: Det kan vi ikke støtte. Tværtimod mener vi, at folkepensionisterne i forvejen bliver spist af med små beløb, og der sker hele tiden forringelser i forhold til eksempelvis boligtillæg osv. osv., og det er dårligt. Det kan vi ikke være bekendt.

Med hensyn til førtidspensionisterne får de for de flestes vedkommende pension grundet

sygdom, og hvorfor skal vi straffe de mennesker igen? Nej fra Dansk Folkeparti.

Yvonne Herløv Andersen (CD):

Da forslaget var blevet fremsat i Folketingssalen, så kom hr. Arne Melchior hen til mig og sagde: Har du set det, nu vil regeringen søreme sætte beløbet op. Og det var han så begejstret for. Så jeg måtte skuffe ham, da jeg havde læst det. Men nu kan man selvfølgelig sige, at CD hverken har lod eller del og heller ikke ønsker at have det i pinsepakken; det er jo ikke ubekendt for Folketinget.

Alligevel kan det undre, at man for så få millioner vil lægge sådan en afstand til bl.a. den meget varme og engagerede debat, vi lige har været igennem omkring handicappedes vilkår, og på det her lille snævre område gøre forholdene for en meget lille gruppe mennesker ringere. Jeg er godt klar over, hvordan det er med aftalestof – den situation kan man altid komme i – men det forbavser mig alligevel, at det skal være en socialdemokratisk minister, der skal bære det igennem i salen.

Anders Samuelsen (RV):

Jeg skal også på Det Radikale Venstres vegne sige, at vi kan støtte forslaget. Det er også set fra Det Radikale Venstres synsvinkel et skattepolitisk spørgsmål, som nu også skal bæres igennem, og vi er her på socialministerens område.

På den baggrund kan vi støtte forslaget.

Jette Gottlieb (EL):

Jeg er såmænd ikke uenig i mange af de betragtninger, der er kommet om, hvad der kan ske, når man begynder at jage den sidste million, men jeg er gået ind i denne debat med den skattemæssige ligestilling, der ligger i det.

Jeg vil sige, at mange af de problemer, der rejses, slet ikke stammer fra dette lovforslag, de stammer fra, at vores folkepension ikke er høj nok, de stammer fra, at vores erstatning til besættelsestidens ofre ikke er høj nok, og har i virkeligheden ikke noget med det her forslag at gøre.

Enhedslisten støtter forslaget, fordi det er en del af en forligspakke, og jeg vil sige, at vi selvfølgelig også er bekymret for den konsekvens, det kunne have, hvis det drejede sig om en stor gruppe af besættelsestidens ofre. Det tror jeg ikke det gør.

Men med den debat, vi har haft i dag, så har jeg i hvert fald hørt en varm tilkendegivelse fra alle Tingets partier om, at det er en gruppe af mennesker, som de tager et særligt hensyn til, og det glæder jeg mig til at genhøre, når vi nu igen skal behandle Enhedslistens og CD's forslag om besættelsestidens ofre og hædersgaven til dem. Det lyder for mig, som om der nu er flertal for det i Folketinget, og det skulle da glæde mig overmåde.

Så har jeg lovet SF at meddele, at SF støtter forslaget, og det gør de med udgangspunkt i, at det er en del af pinsepakken, og at de også har bemærkninger i forbindelse med situationen for nogle af de gamle modstandsfolk, hvor de meddeler, at flere af dem har store problemer som følge af oplevelserne under krigen og især deres alderdom giver fysiske og psykiske lidelser. Disse mennesker har brug for et særligt stykke arbejde, som SF vil arbejde videre med. Men SF støtter forslaget.

(Kort bemærkning).

Yvonne Herløv Andersen (CD):

Jeg ville høre, om fru Grete Schødts vil være venlig at komme herop og svare, hvis det er muligt, på spørgsmålet, om der er nogle af dem, der modtager hædersgaver i dag, der bliver berørt af det forslag, der ligger her.

(Kort bemærkning).

Grete Schødts (S):

Jeg plejer nu ellers ikke sådan at lade mig provokere, men her synes jeg faktisk, at jeg har et godt svar.

Beløbet for hædersgaver er stadfæstet af det her Folketing, og det er overhovedet ikke omfattet af denne lovændring. Hædersgaven er stadig væk det, den hele tiden har været, det forandrer sig ikke med det her lovforslag. I lovforslaget drejer det sig om et aktieafkast, om et udbytte i forhold til andre sociale ydelser og ikke spor andet.

(Kort bemærkning).

Yvonne Herløv Andersen (CD):

Jeg siger tak til den meget forstående formand.

Hvis nu de mennesker, der modtager denne ydelse, er i besiddelse af aktier, så indgår det da i beregningsgrundlaget for den ydelse, som de så skal have. Sådan må det da være, hvorfor skulle det ellers stå der? Det vil sige: Ja, det kan de godt blive berørt af.

(Kort bemærkning).

Birthe Skaarup (DF):

Jeg kan faktisk ikke lade være med at komme med en kort bemærkning til Enhedslisten. Det er blot for at konstatere, at man må være i et voldsomt dilemma med det her forslag, fordi man har været med i et forlig. Det synes jeg lyder lidt håbløst for Enhedslisten.

Kim Behnke (FP):

Fremskridtspartiets ordfører, hr. Tom Behnke, kunne desværre ikke være til stede på nuværende tidspunkt på grund af andet møde, så jeg skal kort sige, hvad Fremskridtspartiet mener.

Ulykken, den ulykke, der er sket, har principielt ikke noget med det her forslag at gøre. Ulykken skyldes, at vi har valgt eller rettere sagt flertallet i Folketinget har valgt at bruttoficere pensioner. Der fik finansministeren det, der på nudansk politisk hedder et håndtag. Der fik han mulighed for, hver gang der mangler penge i statskassen, at ændre på reglerne for, hvad der skal medgå i opgørelsen af den skattepligtige indkomst m.v. for pensionister.

Her ser vi så et af resultaterne. Misundelsen lyser langt ud af dette forslag. Tænk sig, at der er nogle pensionister, som igennem deres lange liv har haft mulighed for at sætte lidt penge til side og købe aktier og dermed gavne dansk erhvervsliv ved at stille deres penge risikovilligt til rådighed for erhvervslivet. I øjeblikket har de fleste af dem såmænd sikkert tabt penge som bare pokker på grund af de faldende aktiekurser. Det er man ligeglad med.

Nu vil man sikre sig, at disse mennesker lige får et ekstra hak i tuden, og derfor ændrer man skattereglerne, sådan at aktieindkomsten, bare den er over 5.000 kr., skal medtages i beregningen af den skattepligtige indkomst. Dermed kommer disse mange tusinde pensionister – man anslår, at det er omkring 27.000 – nu til at skulle betale mere i skat og får dermed et mindre nettoudbytte til brug for deres egne økonomiske behov.

Det er en diskriminering af pensionisterne, al den stund resten af befolkningen fortsat har en minimumsgrænse på aktieindkomst på 35.000 kr., og derfor er det altså også en aldersdiskrimination, noget, som socialministeren jo ellers ved andre lejligheder er nok så optaget af at vi ikke foretager i det her samfund.

Men her er altså en aldersdiskrimination for 27.000 folkepensionister, nemlig dem, der har udvist så meget samfundssind, at de har brugt

en del af deres opsparing på at købe aktier. Hvis de pågældende pensionister i stedet for havde brugt deres penge på spiritus, på fed mad og alt muligt andet, som gør, at de måske oven i købet bliver en økonomisk belastning for vores samfund, fordi de skal have flere hospitalsindlæggelser, ja, så præmieres de ved, at de får mere netto at bruge af end dem, der har været så fornuftige, har vist så meget samfundssind, at en del af deres opsparede penge er blevet brugt på at købe aktier for.

De mennesker burde i stedet for have en forhøjelse af deres pension. De mennesker burde have et ekstra håndslag fra samfundet med tak, fordi de, til trods for at de er pensionister, føler, at de har råd til at undvære nogle penge ved at investere dem i vores erhvervsliv i form af aktiekøb.

Fremskridtspartiet kan derfor ikke finde et eneste sagligt argument for at vedtage dette her, ud over at finansministeren her igen viser sit ubehagelige ansigt, sin ubehagelige hensigt med, at man indførte bruttoficeringen i sin tid, nemlig, at hver gang en eller anden embedsmand i det fjerneste kontor kommer i tanke om, at der er en mulighed for at lægge en ekstra belastning på vores pensionister, så ser vi det her i Folketingssalen i form af et lovforslag.

At SF og Enhedslisten så vælger at være med til det her, ja, det giver de to partier et ubehageligt forklaringsproblem, som vi ikke skal hjælpe dem af med.

Tove Videbæk (KRF):

Dette lovforslag går ud på at gennemføre en ændring af den sociale pension og lov om erstatning til besættelsestidens ofre. Umiddelbart er Kristeligt Folkepartis indstilling til det her lovforslag, som efter ministerens skøn kun vil have betydning for en mindre kreds af rentemodtagere, mildt sagt ikke særlig positiv.

Vi synes simpelt hen, at det her forslag er småligt. 53 år efter krigens ophør vil vi tage nogle småøre fra besættelsestidens ofre. De berørte personer er sikkert omkring 70 år og ældre. Det er gamle mennesker, det drejer sig om, gamle mennesker, der har gjort en indsats for Danmark under Anden Verdenskrig. Jeg er selv født og opvokset i Sønderjylland og hørte i min barndom mange beretninger om danskeres, naboers osv. indsats på forskellig måde i krigen.

Jeg må sige, at Kristeligt Folkeparti grundlæggende er meget skeptisk over for dette forslag.

Socialministeren (Karen Jespersen):

Jeg vil gerne sige tak til de partier, der har bakket op bag forslaget, og sige, at jeg synes, at det er et meget godt signal i de tider, hvor vi jo mere og mere bliver bevidste om behovet for at prioritere de offentlige ydelser, at man er nødt til at være opmærksom på at se på de mennesker, der så har flest penge mellem hænderne.

Det er ikke noget stort forslag, og det skal ses i sammenhæng med en række andre ændringer på skatteområdet.

Men jeg synes, at det er vigtigt endnu en gang at slå fast, at selve hædersgaverne ikke bliver berørt af forslaget her. Visse af besættelsetidens ofre får udbetalt en invaliditetserstatning, som er reguleret i samme lov, som hædersgaverne er nævnt, og hvis de har aktieindkomst, så skal deres ydelser også blive berørt på samme måde, som pensioner bliver berørt, men hædersgaverne bliver det altså ikke.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning**Den fg. formand (Bendt Bendtsen):**

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Socialudvalget.

Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden**Den fg. formand (Bendt Bendtsen):**

Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 29. oktober 1998, kl. 10.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Mødet hævet kl. 16.43
